

Ostravské stopy: Magnetismus Ostravy funguje spolehlivě, říká malíř Sumec

idnes.cz/ostrava, 20. 12. 2020

V první polovině 90. let začaly v Ostravě vznikat garážové bary, třeba Barvy v průjezdu ve Stodolní ulici, klub Černý pavouk, ale také galerie Fiducia, kterou tehdy spoluzakládal malíř Ivo Sumec. Ten v seriálu Ostravské stopy vypráví o vztahu k městu.

Ivo Sumec stál u zrodu galerie Fiducia. Ta sídlila nejprve ve Frýdku-Místku. | foto: Alexandr Satinský, MAFRA

Doba byla hektická, s tou dnešní s těžší srovnatelná. „Těch věcí bylo strašně moc, všechno jsme ale v pohodě zvládali, zpětně mě udivuje, kolik jsme uspořádali výstav nebo koncertů. Takto to šlo třeba tři roky. Pak je logické, že po takových intenzivních letech potřebujete pauzu. Bylo to sice náročné, ale podle mě velmi dobré. Vždycky jsem maloval, jen tehdy jsem tvorbu trochu upozadil, věnoval se více provozu a organizování akcí. I když byly vyčerpávající, jsem rád, že vůbec existovala možnost něco takového prožít, je to neopakovatelné. Nepocit'uji přitom ale žádný sentiment, ty věci prostě skončily a dnes je už život zase jinde,“ vzpomíná na počátky Fiducie Ivo Sumec.

Do Ostravy se přestěhoval v roce 1988, když začal studovat místní Pedagogickou fakultu, obor český jazyk – výtvarná výchova. Výuka byla podle něj těžkopádná, svázaná dobovými poměry totalitního režimu. Přesto Ostrava znamenala pro rodáka z Dobré u Frýdku-Místku další stupeň v jeho vývoji.

„Pro toho, kdo byl z Frýdku, jako já, bylo nejpřirozenější přemístit se do nejbližšího velkého města. Bylo tady i přirozené spojení dáno příměstskou dopravou. Na Ostravu jsem byl zvyklý od dětství, takže to nebyl až takový šok, když jsem do ní jel na přijímačky. Například pocit industriálně destruované krajiny nebo města bez jakéhokoliv centrálního bodu, to jsem vnímal velmi zřetelně, dlouhodobě a dodnes. Ostrava je pro mě rozstřelené město,“ vysvětluje malíř.

„Co jste dělal v Krakově?“

V 80. letech bylo studium jiné, vyučovali i různí funkcionáři. „I já jsem zažil situace, kdy jsme museli na kobereček a soudruzi z nás tahali rozumy, co jsme dělali v Krakově v zimě 1989. Tito lidé byli angažovaní a na katedře ještě nějakou dobu zůstali. Dnes se už jedná o standardní vysokou školu,“ vysvětluje Sumec.

V Krakově tehdy absolvovali několikadenní školní exkurzi, chtěli se podívat na místní kostely a další zvláštnosti. „Viděli jsme v polštině inscenaci Havlovy Audience. V Polsku už tehdy, na začátku roku 1989 byla velmi živá atmosféra a probíhaly demonstrace. Dokonce nám kvůli tomu ujely nějaké spoje. Byla to pro nás tehdy velmi užitečná zkušenost, kdy jsme měli možnost poznat, že některé věci mohou fungovat jinak, než jsme zvyklí. Atmosféra byla za hranicemi ve srovnání s našimi poměry bouřlivá už několik měsíců před listopadem,“ dodává malíř.

Ivo Sumec

Malíř, působící střídavě v Ostravě a na Prostřední Bečvě, se narodil v roce 1970 v Dobré na Frýdecko-Místecku. Gymnázium studoval v Místku. Od roku 2002 pracuje na Fakultě umění Ostravské univerzity v Mariánských Horách v ateliéru Daniela Balabána. Předtím se živil jako restaurátor. V letech 2001-2002 pomáhal opravovat kostel v Mariánských Horách. V roce 1992 spoluzakládal ve Frýdku-Místku nadaci Fiducia, která po řadě uměleckých akcí vykryštovala v Galerii Fiducia. Ta v roce 1994 přesídlila do Ostravy.

Po revoluci se Ivo Sumec rozhodl vytvořit fungující organizaci nezávislou na stávajícím systému. „Jako student jsem toužil vytvářet vlastní aktivity, s kamarádem jsme se dohodli a založili jsme 10. září 1992 nadaci Fiducia. Dnes zní pojem nadace honosně, tenkrát to byla nejjednodušší právní forma pro vytvoření spolku. Bylo to velice jednoduché, stačilo napsat stanovy a zaregistrovat se. První sídlo bylo ve Frýdku-Místku. První byla autorská čtení, literární večery, hodně se na nich podílel Ivan Motýl. Hlavní osobností byl Ladislav Hoskovec, můj spolužák, měl velký vztah k poezii a hudbě. On také vymyslel název Fiducia. Pomáhal nám i nedávno zesnulý básník Vít Adamus,“ popisuje malíř vznik jedné z prvních nezávislých galerií v Ostravě.

Pak hledali stabilnější prostor. První byl ten ve Frýdku-Místku, kde se dnes nachází knihovna. „Vystavovali u nás například Jirka Surůvka nebo Petr Lysáček a celá řada dalších autorů. Naším cílem bylo vystavovat současné umění,“ vysvětluje Sumec.

Počátkem roku 1994 se přestěhovala Fiducia do Ostravy. „Opět šlo o přirozený vývoj. Domluvili jsme se s Honzou Oravcem a dočasně Galerie Fiducia fungovala v klubu Černý pavouk. Po několika měsících se mi podařilo najít vhodný nebytový prostor a v listopadu 1995 se otevřela Galerie Fiducia v suterénních prostorách v Nádražní ulici, kde dnes sídlí Galerie Dole,“ uvádí malíř.

Důležité byly osobní kontakty. „Po nějaké první druhé výstavě jsem se seznámil s kurátory Kamilem Drabinou a s Libuší Olšákovou z Frýdku. Provázanost s Frýdkem byla pro mě podstatná, ale magnetismus Ostravy spolehlivě fungoval a vždycky jsem se k ní nějak vrátil. „Byla to krásná doba, na druhou stranu vyčerpávající. Na jaře 1998 jsem usoudil, že potřebuju změnu, a Ostravu jsem opustil. Další osudy Fiducie se pak vyvíjely už samostatně.“

Autor: Martin Jiroušek

Zdroj: https://www.idnes.cz/ostrava/zpravy/ostravske-stopy-ivo-sumec-ostrava.A201212_585355_ostrava-zpravy_woj